

Татарстан Республикасы
Өлмәт муниципаль районы
Өлмәт авыл Советы

КАРАРЫ

23 декабрь 2022 ел

№ 59

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл жирлеге Уставы нигезендә,

Өлмәт авыл Советы КАРАП БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.

2. Өлмәт авыл жирлеге Совет карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

2008 елның 24 нояберәндәге 69 номерлы «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл жирлегендә гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында»гы карары;

2012 елның 9 апреләндәге 37 номерлы «2008 елның 24 нояберәндәге 69 номерлы «Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл жирлегендә гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәне яңа редакциядә раслау хакында»гы карарына үзгәрешләр кертү турында» гы карары;

3. Өлеге карарны Молодежный бистәсе, Мәктәп урамы, 3 йорт, Дербедень авылы, Совет урамы, 32А йорт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Өлмәт муниципаль районы сайтының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Бу карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә кер.

5. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны авыл башлыгына йөкләргә.

Өлмәт авыл
жирлеге башлыгы

В.И.Газизова

Татарстан Республикасы
Өлмәт муниципаль районы
Өлмәт авыл Советының
2022 елның декабрендәге
59 номерлы карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмә

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районының Өлмәт авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге
Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр
төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның
гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы
Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Өлмәт
авыл жирлеге Уставы (алга таба - жирлек Уставы) нигезендә эшләнгән.

1 статья . Төп төшенчеләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчеләр кулланыла:

1) гавами тыңлаулар - халык хокукларын гамәлгә ашыру формасы-
Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Өлмәт авыл жирлеге (алга
таба - жирлек) жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль
хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу аша жирле үзидарә
органны тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга, шулай ук
федераль законнар, әлеге Нигезләмә белән беркетелгән мәсьәләләр турында
фикер алышу өчен;

2) инициатив төркем - ачык тыңлауда катнашырга хокуклы Россия
Федерациясе гражданны яки гражданны төркеме;

3) жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар,
берләшмәләр вәкилләре, карала торган мәсьәлә буенча фикер алышуда
катнашырга хокуклы, гавами тыңлауларда катнаша. Жәмәгатьчелек
вәкилләренә жәмәгать тыңлауларына чыгарылган, жирле үзидарә органны
яки дәүләт хакимияте органны төкәдим итүче яки аларның эшчәнлегендә
түләүле килешү нигезендә катнашучы затлар керми;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органны һәм
аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, экспертлар, халык алдында
тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

5) чыгыш ясарга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле
үзидарә органны һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 7 статьясында
билгеләнгән срокларда, оештыру комитетына Халык алдында тыңлаулар
мәсьәләләре буенча чыгыш ясау өчен заявкаларын биргән жәмәгатьчелек
вәкилләре;

6) оештыру комитеты - жирлекнең жирле үзидарә органны вазыйфаи
затларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларда
оештырылган гавами тыңлауларны эзерләү һәм үткөрү буенча оештыру
гамәлләрен башкаручы коллегиаль орган;

7) жәмәгать тыңлауларын оештыручы-жирле үзидарә органының яисә ул
төзегән коллегиаль киңәшмә органы вәкилләре;

статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән мәсьәләләр буенча махсус белемгә ия зат. Эксперт язма рәвештә жәмәгать тыңлаулары мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны фикер алышуда катнаша.

2 Статья. Гавами тыңлаулар үткөрүнең максатлары

Гавами тыңлаулар түбәндәге максатларда үткөрелә:

жирлек халкы катнашында мәжбүри тәртиптә карауга чыгарыла торган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышу;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижеләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 Статья . Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткөрелә.

2. Халык алдында тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Жирлек уставы проекты, шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен өлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында нәкъ менә шушы норматив хокукий актлар рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларынан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен жирлек халкының тавыш бирү юлы белән белдерелгән ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш;

5) территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук өлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты;

3. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, Россия Федерациясе законнарында һәм өлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбенә финанслана.

Территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә ачык тыңлаулар үткөрелә.

4 Статья. Гавами тыңлауларның инициаторлары

1. Гавами тыңлаулар халык, жирлек Советы, жирлек башлыгы, жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткөрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар үткөрү инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 10 кешедән торган гражданныр төркемәннән булырга мөмкин.

3. Гражданнырның инициативалы төркеме аны булдыру турында карар

кабул ителгән көннән булдырылган дип санала, ул гражданның инициатив төркеменең беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.

4. Инициатив төркем җирлек советына түбәндәге документларны тапшыра:

- гавами тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп гариза һәм аларны уздыру кирәклеген нигезләү (1 нче кушымта);

- муниципаль хокукый акт проекты;

- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүче аңлатма язуы, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп;

- финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт каравына кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп ителсә);

- гражданның инициатив төркеменең барлык әгъзаларының имзалары куелган имза кәгазе өлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымта нигезендә раслана. Имза кәгазенең һәр битендә инициатив төркем составынан сайлана торган гражданның инициатив төркем рәйесе һәм секретаре тарафыннан таныкланырга тиеш;

- гражданның инициатив төркем тәү турында карар кабул ителгән утырыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкәләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген булган, кәгазьләрнең саны күрсәтелгән озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркем җыелышының вәкәләтле вәкиле һәм секретаре имза салырга тиеш.

5. Җирлек Советына өлеге статьяның 4 өлешендә билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

6. Инициатив төркемнең гаризасын карау срогы җирлек советына кергән көннән утыз көннән дә артып китә алмый.

7. Җирлек Советы инициатив төркемнең гаризасын карау нәтижеләре буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү яки халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу турында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган сораулар җирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән чын имзалар саны халыкка ачык тыңлаулар үткәру инициативасын күрсәтү өчен җитми;

3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлмәгән;

4) тапшырылган документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;

5) җәмәгать тыңлауларына чыгару тәкъдим ителә торган муниципаль хокукый акт хокук инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле җирле үзидарә органына кертелмәгән.

8. Җәмәгать тыңлауларын билгеләүдән баш тартуға суд тәртибендә шикәят бирелергә мөмкин.

9. Гавами тыңлауларын билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарту, ачык тыңлауларын билгеләү өчен инициатив төркемнең документларын кабат кертелүенә киртә түгел.

5 Статья. Гавами тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки җирлек Советы инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар җирлек Советы карары белән билгеләнә. Җирлек башлыгы яисә җирлек башкарма комитеты җитәкчесе инициативасы белән үткәрелгән ачык тыңлаулар җирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Гавами тыңлауларын билгеләү турында муниципаль хокукый актта

булырга тиеш:

1) гавами тыңлаулар мәсьәләсе (гавами тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукый акт проектының исеме һәм тексты);

2) гавами тыңлаулар датасы, урыны (адресы) һәм вакыты;

3) гавами тыңлаулар тыңлаулар үткөрү инициаторы исеме;

4) гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү буенча оештыру комитеты (Комиссия) составы (оешкан очракта);

5) гавами тыңлауларда каралган сораулар, гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча вакыт, урын (адресы), элемтә өчен телефон һәм тәкъдимнәрне кабул итү вакыты.

3. Муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә Устав нигезендә гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проектының тексты һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актлар «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Әлмәт муниципаль районы сайтында (алга таба - рәсми сайт) урнаштырылырга, шулай ук «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасында Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән кагыйдәләр нигезендә урнаштырылырга тиеш.

Халыкка хәбәр итү максатларында гавами тыңлаулар һәм муниципаль норматив хокукый акт проекты билгеләү турында бердәм порталда урнаштыру жирлек Башкарма комитетының шәхси кабинетыннан файдаланып, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән срокта башкарыла.

6 Статья. Гавами тыңлаулар турында мәгълүмат бирү һәм аларны үткөрү вакыты

1. Гавами тыңлауларны үткөрү вакыты 30 көннән дә ким түгел, әгәр закон һәм әлеге Нигезләмә белән башкача билгеләнмәгән булса.

2. Халыкка гавами тыңлауларны билгеләү турында халыкка мәгълүмат бирү гавами тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукый актны бастырып чыгару юлы белән, Устав белән билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлеге Нигезләмә белән гамәлгә ашырыла.

3. Кабул ителгән карарларны нигезләүне дә кертеп, гавами тыңлаулар нәтижәләре муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Гавами тыңлаулар үткөргәндә билгеләнгән срокларның үтәлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру гавами тыңлауларны оештыручыга йөкләнә.

7 Статья. Гавами тыңлауларны оештыру

1. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү жирлек башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла (алга таба-гавами тыңлауларны оештыручы).

2. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү барышында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

1) жирлек Советы карарларын, жирлек башлыгының халык алдында тыңлауларны билгеләү турындагы карарларын һәм муниципаль хокукый акт проектын әзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;

2) гавами тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткөрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) жәмәгать тыңлаулары протоколын алып бару;
5) гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастыру;
6) өлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында күрсәтелгән проектлар һәм сораулар буенча халык алдында тыңлаулар нәтижеләре буенча протокол һәм бәяләмә тапшыру.

3. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз тәкъдимнәрен һәм кисәтүләрен алдан ук һәм гавами тыңлаулар уздыру көнендә рәсми сайт ярдәмендә халыкка чыгарырга хокуклы.

Язма рәвештә бирелгән гавами тыңлауларда катнашучыларның искәrmәләре һәм тәкъдимнәрендә физик затлар - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү (төркәү) урыны адресы; юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр, юридик затның исеме һәм адресы) күрсәтелергә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү "Шәхси мәгълүматлар турында" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар муниципаль норматив хокукый акт проекты гавами тыңлауларга чыгарылган тәкъдимнәрен «Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләргә (функцияләргә) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән кагыйдәләр нигезендә жиберергә хокуклы.

Фикер алышуга чыгарылган муниципаль норматив хокукый акт проекты буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр, электрон формада дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәъмин итә торган инфраструктурада идентификацияләү һәм аутентификацияләүнең бердәм системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы кулланып, анда авторизациядән соң Бердәм портал ярдәмендә жириктә яшәүчеләр тарафыннан кертелә.

Кисәтүләр һәм тәкъдимнәр керту гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль норматив хокукый акт проекты һәм гавами тыңлауларны билгеләү турында мәгълүматны бастырып чыгару көненнән башлана һәм гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр 2 эш көненнән дә соңга калмыйча тәмамлана.

Муниципаль норматив хокукый акт проекты буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр кертелгәндә, жириктә халкы шулай ук үз фамилиясә, исеме, атасының исеме (булган очракта), гражданның шәхесен таныклаучы төп документның реквизитлары, туу датасы һәм яшәү урыны буенча төркөлү адресы турында белешмәләр жиберә.

Күрсәтмәләр һәм тәкъдимнәр органның шәхси кабинетына жиберелә.

5. Гавами тыңлауларда үз тәкъдимнәрен аргументлау өчен чыгыш ясау хокукы белән халык алдында тыңлаулар үткәру көненә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Чыгыш ясау хокукы белән жәмәгать тыңлауларында катнашуга гариза биргәндә катнашучы паспортны алмаштыручы документ яки паспорт, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

6. Гавами тыңлауларда чыгыш ясау хокукынан башка жириктә барлык

кызыксынган кешеләре дә катнаша ала.

7. Халык инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәрелгән очракта мәжбүри тәртиптә гражданнарның инициатива төркеме вәкилләре чакырыла.

8 Статья. Гавами тыңлаулар үткөрү тәртибе

1. Гавами тыңлаулар жирлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытта үткәрелә (9.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр, яисә эш көннәре буенча 15.00 сәгатътән 20.00 сәгатътән дш соңга калмыйча халык алдында тыңлаулар уздырырга киңәш ителә). Оештыру комитеты анда катнашырга теләгән кешеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

2. Гавами тыңлаулар жыелыш формасында үткәрелә.

3. Гавами тыңлауларны билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы жирлек Советы, жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре, иҗтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициативалы төркеме (әгәр халык алдында тыңлауларны уздыруның инициаторы булып 5 кешедән дә ким булмаган санда) оештыру комитеты формалаштыра. Оештыру комитеты үз составыннан рәис, рәис урынбасары һәм секретарь сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Гавами тыңлаулар үткәрелгән көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын төркәүне оештыра.

4. Оештыру комитеты рәисе гавами тыңлауларда рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлаулар ача, гавами тыңлауларны үткөрү тәртибе буенча каралуга чыгарыла торган мәсьәләне (сорауларны), тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатибне һәм экспертларны күрсәтә, гавами тыңлауларны үткөрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибе буенча фикер алышу тәртибен күзәтә, кирәк булса, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты гавами тыңлауларны үткөрү регламенты белән билгеләнә, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән гавами тыңлауларда катнашуга язмача гаризалар саны.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгышлары тәмамланганнан соң рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче гавами тыңлаулардагы тәнәфес һәм аларның башка вакытта дөвам итүе турында карар кабул итәргә хокуклы.

9. Гавами тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау гавами тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар жәмәгать тыңлаулары барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм үткөрүгә комачаулый алмыйлар. Рәислек итүче жәмәгать тыңлауларын үткөрү тәртибен бозган очракта, аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитеты секретаре чараны үткөрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән соң утырышның көн тәртибендәгә мәсьәләне карап тикшерүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә куя. Иҗтимагый тыңлауларда карарлар төркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү аша кабул ителә. Катнашкан һәркемнең бер тавышы бар, ул аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелган сорауны чишү өчен бирә. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә.

9 Статъя. Гавами тыңлаулар йомгаклары

1. Гавами тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Беркетмә төзүнең тулылыгын тәмин итү өчен гавами тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Аудиоязма алып барылган очракта бу хакта беркетмәдә билге ясала.

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тәкъдимнәре һәм искәрмәләре халык алдында тыңлауларның оештыру комитетына әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 3 һәм 4 өлешендә билгеләнгән белешмәләргә күрсәтеп бирелә.

2. Гавами тыңлаулар протоколы (3 нче кушымта) рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Гавами тыңлаулар беркетмәләре гавами тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

4. Гавами тыңлауларында каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән гавами тыңлауларда катнашучы әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләргә үз эченә алган гавами тыңлаулар беркетмәсеннән өзәтә алырга хокукы.

5. Мәжбүри йомгаклау документының рәвешә әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымтада китерелгән гавами тыңлаулар нәтижәләргә буенча бәяләмә була, ул чара үткәрелгәннән соң алдагы эш көннән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көнлек чорда төзелә.

Гавами тыңлауларның нәтижәләргә турында бәяләмәдә түбәндәгеләр күрсәтеләргә тиеш:

- 1) карауга чыгарыла торган сорау (сораулар);
- 2) чараны уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында муниципаль хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;
- 4) утырышны уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлауларда катнашучылар турында мәгълүмат;
- 6) карауга чыгарылган жирле әһәмияттәгә мәсьәләне (мәсьәләләргә) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең йомгаклау варианты;
- 7) кабул ителгән карарның нигезлә нигезләнүе;
- 8) катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләргә.

6. Кабул ителгән карарларны нигезләүне дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижәләргә торак пунктлар территориясендә һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, шулай ук «Дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы гавами тыңлаулардан соң 5 көннән дә соңга калмыйча, махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарыла (халыкка игълан ителә).».

7. Муниципаль хокукый акт проекты жирле үзидарә органына жиберелә, аның вәкаләтләргә, беркетмә һәм халык алдында тыңлаулар нәтижәләргә буенча бәяләмә булып аны раслау кертелсә.

10 Статъя. Устав проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләргә

1. Устав проекты һәм Советның уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты гавами тыңлауларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм жирлек Уставында каралган үзенчәлекләр исәпкә алып карала.

2. Устав проекты һәм җирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары проекты җирлек Советы аны кабул итү турындагы мәсьәләне караган көнгә 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта өлеге проект буенча тәкдирмәне исәпкә алу тәртибе, гражданның фикер алышуларында катнашу тәртибе, шулай ук җирлек Советының проект буенча ачык тыңлауларны билгеләү турындагы карары басыла.

3. Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатыннан Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгел яңарту рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта җирлек Советы карары проекты буенча тәкдирмәне исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданның аның буенча фикер алышуларда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яки Советның уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары проекты буенча ачык тыңлаулар җирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм җирлек Уставы тарафыннан билгеләнгән вакытта үткәрелә.

5. Гавами тыңлаулар тәмамлангандан соң, Устав проекты эшләнәп бетә һәм җирлек Советы карарына чыгарыла.

11 Статья. Җирле бюджет проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре һәм аның үтәләше турында хисап

1. Җирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы еллык хисап җәмәгать тыңлауларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, устав, бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып карала.

2. Җирлек башлыгы җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү һәм җирле бюджет үтәләше турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлауларны билгеләү, җирле бюджет үтәләше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, җирле бюджет үтәләше турындагы хисап җирле бюджет проекты бастырылгандан соң үткәрелә, ләкин 7 календарь көннәннән дә иртәрәк түгел.

12 Статья. Җирлекнең социаль-иқтисады үсешә стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Җирлекнең социаль-иқтисады үсешә стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнәндәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

13 Статья. Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсен халык алдында тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында

каралган очрақларда үткерелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткерү буенча вәкаләтле орган булып жәрлек Советы тәзи торган оештыру комитеты тора.

3. Жәрлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар үткерү турындагы карар жәрлек Советы тарафыннан кабул ителә.

4. Жәрлек чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны турындагы хәбәр жәрлек Советы тарафыннан халык алдында тыңлаулар үткерү көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарыла (игълан ителә).

Әлмәт авыл
жәрлеге башлығы

В.И.Газизова

Татарстан Республикасы Өлмәт
Муниципаль районының Өлмәт
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турында
нигезләмәгә 1 нче кушымта

ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӨҮ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Инициатив төркем _____ кеше санында (исемлек кушымтада бирелә)
Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы _____ авыл жирлегендә
халык инициативасы буенча гавами тыңлауларын түбәндәге сорау буенча
билгеләргә _____ тәкъдим
итә: _____

Гавами тыңлаулар үткөрү кирәклеген нигезләү:

_____

_____

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- муниципаль хокукый акт проекты;
- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп;
- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актка кертелгән очракта);
- гражданнар инициатив төркеменең барлык әгъзаларының имзалары куелган имза кәгазе, әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезендә. Имза кәгазенең һәр битендә инициатив төркем составыннан сайлана торган гражданнарның инициатив төркеме рәисе һәм секретаре тарафыннан таныкланырга тиеш;
- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән утырыш беркетмәсе;
- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеге.

Гражданнар инициативасы
төркеменең вәкаләтле вәкиле _____
(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы
төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Әлмәт
Муниципаль районының Әлмәт
авыл җирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртібе турында
нигезләмәгә 2 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЕ

Түбәндәге сорау буенча: _____
_____»

Без, түбәндә язылучылар, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль
районы _____ авыл җирлегендә халык инициативасы буенча
гавами тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз:

« _____
_____»

N п/п	Фамилия, исем, отчество	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көнне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Шәси имза белән раслыйм:

_____
(фамилия, исем, отчество, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының

_____
сериясе һәм номеры граждан паспорты, аны биргән органның исемен яки кодын күрсәтеп,

_____
урын адресы имза җыйган кешенең яшәве, имзасы һәм аны кертү датасы).

Гражданнар инициативасы
төркеменең вәкаләтле вәкиле _____
(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнар инициативасы
төркеме секретаре _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Өлмәт
Муниципаль районының Өлмәт
авыл җирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртібе турында
нигезләмәгә 3 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАРЫ ПРОТОКОЛЫ

« ____ » ____ 20__ ел N ____ . ____ авылы

Инициатива буенча гавами тыңлаулары: _____
билгеләнгән _____ № _____

_____ (муниципаль хокукый акт)

_____ (муниципаль хокукый акт)

басылган (игълан ителгән): _____

үткәрелгән _____

адресы буенча: _____

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче: _____

Сәркатип: _____

Белгечләр: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда катнашучылар: _____
(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____
(Ф.И.О.)

2. _____
(Ф.И.О.)

3. _____
(Ф.И.О.)

Телдән һәм язмача кертелгән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр саны
_____, шул исәптән:

N п/п	Рекомендация һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гавами тыңлауларда рәислек итүче _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Өлмәт
Муниципаль районының Өлмәт
авыл жирлегендә гавами тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртібе турында
нигезләмәгә 4 нче кушымта

ГАВАМИ ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА БӘЯЛӘМӘ

«__» _____ 20__ ел _____ авылы

Инициатива буенча жәмәгать тыңлаулары: _____
билгеләнде _____

(муниципаль хокукый акт)

алдыннан № _____

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылган (игълан ителгән): _____

адрес буенча үткәрелде: _____

Гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____

Гавами тыңлаулар үткөрү инициаторы _____

Гавами тыңлауларның датасы, вакыты һәм урыны

Гавами тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукы
алуучылар турында мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр
һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлегә:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм рекомендацияләре		Кертелгән һәм якланган тәкъдимнәр, рекомендацияләр	Искәрмә
N п/п	Проектның исеме яки формалаштырылган сорау	N п/п	Тәкъдимнең тексты	Катнашучы экспертның Ф.И.О.	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			

Жҥирле нмияттге мсьлне хл итнең йомгаклау варианты: _____

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш биру нтижлре:

риза _____ (кеше.)

каршы _____ (кеше.)

тыелды _____ (кеше.)

Гавами тыңлауларда рисле итче _____ (имза) _____ (Ф. И. О)